

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **J. E.**
státní příslušností Nigérie
t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2020 č. j. KRPA-200178-13/ČJ-2020-000022-ZSV

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 1. 8. 2020 č. j. KRPA-200178-13/ČJ-2020-000022-ZSV se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Matěje Šedivého, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „zákon o pobytu cizinců“), přičemž doba jeho zajištění byla stanovena na 40 dnů ode dne omezení osobní svobody.
2. Žalobce v žalobě namítal, že Italská republika dne 17. 3. 2020 přijala právní normu č. 18, na základě které se pobytová oprávnění občanů třetích států prodlužují do 31. 8. 2020. Žalobce je tedy toho názoru, že nejsou dány důvody pro to, aby bylo vůči němu vedeno řízení o správním vyhoštění, natož aby byl omezen na osobní svobodě. Správní orgán se pak podle žalobce legálností jeho pobytu na území Italské republiky a práv z toho vyplývajících nijak nezabýval a neobrátil se na italskou migrační autoritu, pročež si vystačil se závěrem, že se žalobce neprokázal platným pobytovým oprávněním, který sám o sobě nevylučuje legálnost jeho pobytu v Itálii a tím pádem i na území České republiky. Žalobce je toho názoru, že žalovaný nepostupoval dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále také „správní řád“), a nevedl řízení způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci, přičemž nedůvodnost vedení řízení o správním vyhoštění zesiluje nedůvodnost omezení osobní svobody žalobce, a to tím spíše, že je žalobce omezen na osobní svobodě i dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., ačkoli k jeho osobě nebyly zjištěny žádné poznatky, které by odůvodňovaly závěr o tom, že má v úmyslu neposkytovat součinnost a mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, které navíc neexistuje.
3. Pokud jde o porušení povinností vyplývajících z vyhlášky ministerstva zdravotnictví, žalobce konstatoval, že si nebyl vědom platnosti tohoto podzákonného právního předpisu. Žalobce jednal v nevědomé nedbalosti, neboť nevěděl, že se dopouští protiprávního jednání, byť vědět měl a mohl. Žalovaný podle žalobce pouze stroze rekapituluje pobytovou historii žalobce a konstatuje, že je přesvědčen, že v případě žalobce nemohou být účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření. Žalobce má za to, že žalovaným prezentovaná aplikace § 124 odst. 1 je nezákonná, neboť kontextuálně ignoruje interpretaci hlavy XI. zákona o pobytu cizinců, Listinu základních práv a svobod a relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu ČR, příp. soudu Ústavního. Žalobce pak rovněž poukázal na zásadu proporcionality postupu správního orgánu.
4. Žalovaný ve svém vyjádření se především věnoval jednotlivým námitkám žalobce, konstatoval, že vydání rozhodnutí o zajištění žalobce dle ust. § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců je zcela vhodné a přiměřené opatření, zatímco jiná, mírnější opatření, by byla z hlediska protiprávního jednání žalobce zjevně nedostatečná a došlo by k ohrožení veřejného zdraví. Navrhl žalobu zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

6. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců a s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 1. 8. 2020 podrobila policejní hlídka pobytové kontrole žalobce. Ten předložil jako své pobytové oprávnění PT ITA č. 4462880AA vydaný 15. 2. 2016 s poznámkou „NON VALIDA PER L'ESPATRIO“, tedy že doklad není platný pro cesty do zahraničí. O tomto poučen předložil PKP ITA č. 115135384 vydaný 4. 4. 2019 platný do 30. 4. 2020. Současně uvedl, že má v Itálii zažádáno o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu. Vzhledem k tomu, že žalobce nepředložil žádný doklad opravňující jej k pobytu na území České republiky, vzniklo podezření, že se na území nachází nelegálně. Dne 1. 8. 2020 v 15.30 hod. byl žalobce dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. zajištěn, neboť je důvod domnívat se, že žalobce neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá. Téhož dne zahájil správní orgán správní řízení ve věci správního vyhoštění dle ust. § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců a dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců.
8. Žalobou napadeným rozhodnutím byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců, přičemž doba jeho zajištění byla stanovena na 40 dnů ode dne omezení osobní svobody. V tomto rozhodnutí žalovaný zejména uvedl, že žalobce porušil ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 20599/2020-13/MIN/KAN, kterým je zakázán vstup na území České republiky pro všechny cizince, kteří neměli ke dni 12. 3. 2020 na území České republiky přechodný pobyt nad 90 dnů, nebo trvalý pobyt, pokud tito cizinci nespádají pod tímto ochranným opatřením do stanovené výjimky. U žalobce tak existuje nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a to zejména tím, že by mohl nadále setrvávat na území v rozporu s vydaným opatřením, které bylo vydáno k ochraně obyvatelstva a prevenci vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2. Opatření jasně stanoví podmínky ke vstupu cizinců na území České republiky, žalobce však podle žalovaného tyto podmínky nikterak nenaplnil a vstoupil na území. Navíc nedisponuje potvrzením, které vydal lékař nebo orgány ochrany veřejného zdraví o tom, že byl proveden test RT-PCR na přítomnost SARS CoV-2 s negativním výsledkem a ani svůj vstup neohlásil příslušné hygienické stanici, která by rozhodla o nezbytných karanténních opatřeních, případně o izolaci podle § 64 písm. a) ve spojení s § 2 odst. 6 a 7 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Příslušný správní orgán také poukázal na skutečnost, že v odůvodnění rozhodnutí uvedené protiprávní jednání žalobce vzbudilo důvodnou obavu, že se na území České republiky bude žalobce dopouštět opakovaného porušování právních předpisů České republiky, když je předpoklad, že by se na území nadále volně pohyboval a pobýval za účelem turistiky a porušoval v odůvodnění rozhodnutí uvedené nařízení Ministerstva zdravotnictví. Navíc žalovaný připomněl, že cizinec pochází ze země, kde není v současné době epidemie COVID-19 pod kontrolou natolik, aby bylo možné konstatovat, že není žalobce pro českou společnost nebezpečím. Podle žalovaného pak nepostačuje uložení žádného ze zvláštních opatření za účelem vycestování. Dobu zajištění žalovaný stanovil na 40 dnů s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu realizace správního vyhoštění. Žalovaný při stanovení doby zajištění přihlédl k době, kdy je žalobce povinen vykonat karanténní opatření, a následně

k době, která je nutná pro zabezpečení přepravních dokladů, zajištění policejní eskorty a komunikaci s Nigérií případně Itálií, kde má cizinec pobyt, o zpětvzetí žalobce.

9. Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *police je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jestliže bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud*
- a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,*
 - b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání,*
 - c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění,*
 - d) cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo*
 - e) je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.*
10. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), zajištění představuje zcela mimořádný prostředek, neboť pro cizince znamená omezení jeho osobní svobody. Důsledkem uplatnění je tak zásah do základního práva jednotlivce zaručeného čl. 8 Listiny základních práv a svobod (viz např. rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2020 č. j. 2 Azs 32/2019-25, ze dne 19. 12. 2019 č. j. 2 Azs 314/2018-27 či ze dne 1. 6. 2017 č. j. 1 Azs 130/2017-17). Zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění nesmí být automatismem. Aplikovatelnost institutu zajištění je až subsidiární, nepostačuje-li uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Uvedené vyplývá také z čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 (dále též „návrátová směrnice“), kdy k zajištění osoby může stát přistoupit, nemohou-li být v konkrétním případě uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření. Zajištění jako nejzávažnější zásah do svobody cizince je tedy nutné aplikovat pouze tam, kde je ho skutečně třeba (srov. rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2011 č. j. 1 As 132/2011-51 a ze dne 15. 7. 2011 č. j. 7 As 76/2011-50, rozsudek Soudního dvora ze dne 28. 4. 2011, Hassen El Dridi, věc C-61/11). Správní orgán je v tomto ohledu povinen vždy posuzovat specifické okolnosti každého případu, zohlednit individuální situaci cizince a tyto skutečnosti náležitě promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. Vzhledem k závažnosti zajištění jakožto opatření omezujícího osobní svobodu cizince nemohou nosné důvody rozhodnutí o zajištění spočívat na obecných, paušálních frázích. Správní orgán tudíž musí přezkoumatelným způsobem vyjádřit své úvahy ve vztahu ke konkrétnímu cizinci (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2017 č. j. 2 Azs 237/2017-20).
11. Městský soud v Praze shledal, že žalovaný nevycházel ze správného znění ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví. Žalovaný sice odkázal na ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 30. 6. 2020 č. j. MZDR 20599/2020-13/MIN/KAN, tedy opatření, které bylo účinné dne, kdy žalobce vstoupil na území České republiky, tj. dne 7. 7. 2020, avšak nesprávně citoval, že: „*Tímto ochranným opatřením se nařizuje zákaz vstupu na území České republiky pro všechny cizince, kteří neměli ke dni 12. března 2020 na území České republiky přechodný pobyt nad 90 dnů, nebo trvalý pobyt, pokud tito cizinci nespádají*

pod tímto ochranným opatřením do stanovené výjimky.“ Takové podmínky vstupu na území České republiky ochranné opatření ze dne 30. 6. 2020 č. j. MZDR 20599/2020-13/MIN/KAN nestanovovalo.

12. Podle bodu I.4. tohoto ochranného opatření s účinností ode dne 1. července 2020 od 00:00 hod. se nařizuje zákaz vstupu na území České republiky pro všechny občany třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem výskytu COVID-19 splňujících podmínku reciprocity dle bodu III. a cizincům, kteří mají přechodný nebo trvalý pobyt v těchto zemích; to neplatí:
- a) pro cizince s povolením k dlouhodobému nebo trvalému pobytu v zemích s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19 dle bodu III.,
 - b) pro držitele platného dlouhodobého víza, průkazu o povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu na území České republiky vydaných Českou republikou,
 - c) pro cizince, kterým bylo Českou republikou po 11. květnu 2020 vydáno krátkodobé vízum,
 - d) pro cizince s povoleným pobytem v Evropské unii, kteří tranzitují do 24 hodin přes Českou republiku za účelem cesty domů a mají k tomu účelu vystavenou nótu zastupitelského úřadu,
 - e) pro rodinné příslušníky ve smyslu § 15a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, občanů České republiky nebo občanů Evropské unie s bydlištěm na území České republiky,
 - f) je-li vstup těchto cizinců v zájmu České republiky, pokud je důvod vstupu doložen odpovídajícím dokumentem,
 - g) pro pracovníky mezinárodní dopravy, pokud je důvod vstupu doložen odpovídajícím dokumentem,
 - h) pro diplomaty a úředníky mezinárodních organizací registrované u Ministerstva zahraničních věcí,
 - i) v naléhavých mimořádných situacích (potřeba poskytnutí plánovaných zdravotních služeb, plnění povinnosti uložené soudem, cesta na základě předvolání státního orgánu, výkon soudního rozhodnutí, úřední jednání, nezbytná péče o blízké rodinné příslušníky, kteří nejsou schopni se o sebe sami postarat, výkon práva péče o nezletilé dítě nebo styk s ním, jiné humanitární situace), pokud je důvod vstupu doložen odpovídajícím dokumentem.
13. Zdejší soud konstatuje, že žalovaný se otázkou splnění těchto podmínek pro vstup cizinců na území České republiky v případě žalobce vůbec nezabýval. Naplnění podmínky pro zajištění za účelem správního vyhoštění podle ust. § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců tak nebylo ze strany žalovaného řádně posouzeno, neboť žalovaný nevycházel ze znění ochranného opatření účinného v době, kdy žalobce vstoupil na území České republiky a přihlédl k odlišným pravidlům, za kterých byl cizincům umožněn vstup na území České republiky. Vzhledem k uvedenému považuje Městský soud v Praze napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a proto ho zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude na žalovaném, aby při posouzení naplnění podmínek pro zajištění žalobce podle ust. § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců vycházel z rozhodných pravidel pro vstup cizinců na území České republiky.
14. Co se týče námitek žalobce týkajících se legálnosti jeho pobytu v Itálii, Městský soud v Praze poukazuje na to, že žalobcem předložený italský průkaz totožnosti PT ITA č. 4462880AA vydaný dne 15. 2. 2016 neopravňoval žalobce k cestám do zahraničí, neboť u něj byla uvedena poznámka „NON VALIDA PER L'ESPATRIO.“ Žalobce tedy na jeho základě nebyl oprávněn přicestovat do České republiky. Žalovanému však lze vytknout, že

se vzhledem k současné situaci související s pandemií koronaviru nezabýval tím, zda nedošlo k automatickému prodloužení platnosti pobytového oprávnění žalobce č. 115135384 (na dokladu je vyznačena platnost od 4. 4. 2019 do 3. 4. 2020) a zda v případě, že by bylo toto oprávnění žalobce v době, kdy pobýval na území České republiky, stále platné, nemohl být pobyt žalobce na zdejší území oprávněný, a zda tedy došlo k naplnění podmínek pro zajištění žalobce podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Takové odůvodnění v napadeném rozhodnutí chybí. I v tomto spatřuje zdejší soud vadu napadeného rozhodnutí a i tohoto důvodu napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

15. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobě vyhověl, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a současně dle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je dle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku.
16. O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu, a to za náklady na právní zastoupení žalobce ve výši 6 200 Kč za 2 úkony právní služby (převzetí věci, sepsání žaloby) po 3 100 Kč a související paušální poplatky v celkové výši 600 Kč (2 x 300 Kč) dle ust. § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d) a 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, po zvýšení o částku, která odpovídá příslušné sazbě daně, ve výši 1 428 Kč dle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s., neboť právní zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty. Náhrada nákladů řízení tak celkem činí částku ve výši 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně